

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XIX. Jugum enim meum suave est, & onus meum leve. Matth. 11. v. 30.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

ideo dicit verbis tam disertis. *Discite* non ab ipsis meis Angelis, non à prophetis, non à Prædicatoribus, nec à scribis meis, sed à me. Cum Christo in oratione agendum: *quia Dominus dat sapientiam.* Prov. 2. v. 6. alii dicunt, ipse dat. Nemo unquam reperitur in mundo, qui hanc praxin alià in schola didicerit, quàm orationis. Quid mirum ergo, si non discas? nimium stultas à schola.

4. Considera de tot aliis virtutibus, quas poterat laudare ut proprias, has Christum elegisse, Mansuetudinem & Humilitatem, quia venit istas præcipue cælis asserre. Itaque sicut Mercator, licet valde opulens, amat singulariter ostentare merces magis peregrinas, sic Christus fecit. O quanta in ipso erat in mundo mercis humana penuria! *Querite justum*, dicebat olim Sophonias ceu rarum prodigiū, *Querite mansuetum*, sed quid dicere voluit, dicendo *justum*? dicere voluit *humilem*, juxta illud: *Justus prior accusator sui.* Prov. 18. v. 17. nihil

ominus non est usus hoc vocabulo, quia etate illà vix esse intellectus, tam pauci erant, qui exercerent rem significatam. Deinde quis nescit has duas esse virtutes, quas necesse est hominem Christianum, qui nascitur ad patiendum, frequentius deducere ad usum? Non est semper in promptu occasio exercendi liberalitatem, exercendi commiserationem, charitatem, obedientiam, at semper promptissima est occasio exercendi simul Mansuetudinem & Humilitatem, quæ velut fortes solent invicem porrigere manum præcipue in casibus adversis. Denique Christus venit allaturus in terram illud bonum, quod extra ipsum inveniri nunquam poterat, nempe quietem cordis, ut idcirco eo vix nato ad illam annunciandam descenderint Angeli: *Gloria in excelsis DEO, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis.* porro ad hanc quietem obtinendam virtutes istæ, ut vidimus, præ ceteris conducunt: & ideo Christus etiam præ omnibus docendas suscepit: *Discite à me &c.*

XIX.

Jugum enim meum suave est, & onus meum leve. Matth. 11. v. 30.

Considera, quomodo bene percepta maxime ab Exemplo Christi, Mansuetudine & Humilitate, non solum inventurus sis illam eximiam quietem, de qua univ. sim locutus sum in meditatione præcedenti, sed clarè appariturus (quemadmodum particula

rius ad propositum nostrum præmissum fuit in altera) jugum, ad quod Christus tanquam Dominus Mansuetissimus & Humillimus invitat, sine comparatione portatu esse facilius, quàm quod Mundus imponit tanquam Tyrannus arrogans & inhumanus. id quod

quod plurimum valet ad reddendum
 quietum illum, qui anceps haerit,
 quodnam ex utroque hoc iugum oporteat
 amplecti. Ideo cum Christus
 dixisset: *Tollite iugum meum super vos,
 & discite à me, quia mitis sum, & humi-
 lia corde, & invenietis requiem animabus
 vestris*: ita prosequitur: *Iugum enim
 meum suave est, & onus meum leve*. Per
 iugum certe intelligenda sunt præcep-
 ta eius Evangelica, quæ non sunt dura
 sed suavia, & per onus Consilia, quæ
 certo modo superadduntur iugo, &
 tamen adeò non aggravant, ut etiam
 levius reddant. Quod solum super-
 est contemplationi nostræ ad integrè
 complendam sententiam Christi jam
 in plures meditationes divisam. Porro
 cum hoc loco dixit Christus iugum su-
 um esse suave, & onus leve, an de hoc
 iugo & onere absolute locutus est, an
 solum cum respectu ad illud Mundi?
 utrumque fecit, magis autem poste-
 rius, quia volebat, ut omnes illi mise-
 ri, qui servientes mundo *laborant* ejus
 iugum portando, & *onerati sunt* op-
 pressi scilicet illa mole peccatorum,
 quibus interea onerant seipso; aliquã-
 do mutarent iugum, mutarent onus,
 & sic experimento discerent, quàm
 prudentem fecerint commutationem.
 Hæc est connexio presentium verbo-
 rum eum antecedentibus. & si istâ oc-
 casione bene ceperis diversitatem ser-
 vitudinis, quæ ab impiis præstatum mû-
 do, & quæ à bonis præstatum Chri-
 sto, nonne magnum feceris operæ præ-
 tium?

2. Considera, legem Mundi, quod

est iugum ab ipso impostum, & in-
 intuitu multò suavius apparet, quàm
 legem Christi; quia vult Mundi
 desectas à more suorum factum
 quoad fieri potest, propriis habitibus
 sequi cupiditatibus. Concupiscentiæ
 carnis voluptates sectantur, & in-
 sensibiles, tum libidinosas. Concupiscentiæ
 piscentia oculorum, quærendo
 majora incrementa opum, & fru-
 tes cumulando. & Concupiscentiæ
 si ita lubet appellare, spiritus, quæ
 Joanne dicitur *Superbia vita*, per-
 rando omnem eminentiam, & in-
 gloriam. cum Christus è contra
 velit te mortificare, quantum potest
 iusmodi concupiscentias. sed
 reverà sine comparatione suam
 legem Christi, quàm Mundi, quæ
 ficandis propriis cupiditatibus
 tum ita quilibet assuescere potest.
 denique etiam facile hoc com-
 tur. quis autem unquam id
 tur, ut illis satisfaciat: imò quæ
 eas fovet, reddit etiam magis
 infatigabiles, cum sint foco suadentis
 jus flamma non minuitur, paulatim
 augetur. Quæ igitur ista lex est
 gans ad aliquid, quod obtinere
 quam possit? non est hoc reddere
 licem, sed inquietum. Etiam
 nem spectes, multò suavius est
 Christi. *Iugum meum suave est*
 perinde suavior est, quoad modum
 si Christus aliquid exigit, aut re-
 nativa propensio, tanta aurore
 subministrat, ut operaria etiam
 naturam, animat, afficit, vites
 cuius oneri ferendo: Spiritus

in infirmitatem nostram. Rom. 8. v. 26.
 Non sic agit Mundus. sed hic natura
 te permittit. & quamvis jubeat a-
 gitat quemvis alium vivere in luxu,
 preciosis uti vestibus, profundere pe-
 cunias, extollere te ipsum, non ideirco
 legem tribuit aut censuram, qui suffici-
 unt ad dotes, non solertiam, nec vigo-
 rem, facit potius, quod Pharao mase-
 ra Hebraeis, cum eos condemnavit ad
 argeas fabricas, dein verò nec lapi-
 das nec paleas, longè minùs stipendi-
 um laboris dedit, qui ad executionem
 sufficerent. Ita, *Et colligite, sicuti in-
 vovare poteritis, nec quidquam minuetur
 in opere vestro.* Ex. 3. v. 11. Quis ergo
 dicit et fatius fore servire Christo Do-
 mino moderato, quam Mundo, qui se
 per insulat tyranni? & sic jugum Chri-
 sti est suavius: *Mandata eius gra-
 viora sunt.* 1. Jo. 5. v. 3. Qui verò sit,
 quod, quantumcunque etiam propria
 experientia cognoscas veritates istas
 esse indubitatas, abstrahere tamen à
 Mundo te non possis, ut Christo te tra-
 has? At quantum fallis te ipsum a-
 sumendo leges eorum, non quales
 sunt, sed quales à te finguntur. quo-
 quid iniquius esse possit? *Numquid
 dicit tibi sedes iniquitatis, qui fingis
 arbitrium in precepto, arbitrio tuo, & vis
 pueri suave, quod est onerosum, &
 mactum, quod est suave?* Ps. 39. v. 20.
 Considera sicut suavius est jugum
 Christi quam Mundi, ita levius quoque
 esse onus. *Et onus meum leve.* Onus
 ut dicebam, sunt Consilia Evan-
 gelica. Ea juncta prioribus, quae
 R. P. Pauli Segneri *Manna Anima.*

sunt jugum, aliud non addunt, quam
 majorem in iis observandis perfectio-
 nem. & hoc quoque onus opponitur
 oneri, quod mundus tuis humeris im-
 ponit, iis scilicet peccatis nec paucis
 numero, nec naturâ suâ parvis, quibus
 illi serviendo te oneras. Quis igitur
 non videt, quantum levius sit onus Chri-
 sti, quam Mundi? vis nôsse, quantum
 levius? vide, quantum sit in se ipsâ ju-
 cundior vita perfectorum, quam pec-
 catorum. Primò si praecepta Christi
 adimpleas etiam perfectione maiore,
 quam obligeris, illam consequeris
 conscientiae tranquillitatem omnimo-
 dam, cui nulla terra hujus voluptas
 comparari queat. *Pax Dei, quae ex-
 spestat omnem sensum.* Phil. 4. v. 7. &
 ista opponitur afflictioni inexplicabi-
 li, quam onus peccatorum affert ani-
 mo, prout in prima ex his tribus medi-
 tationibus invicem conaeris notavi-
 mus. Secundò si perfectè impleas prae-
 cepta Christi, semper majorem ea ad-
 implendi facilitatem comparas, quia
 hoc est proprium servitii Divini, ut
 quo quis magis se mortificat, animetur
 magis: *Cum infirmor, tunc potens sum.*
 2. Cor. 12. v. 10. atque hoc opponitur
 depressioni maximae, quam suo pon-
 dere faciunt peccata, cum paulatim ita
 enervant spiritum, ut ad bonum omni-
 no debilem, imò inhabilem faciant.
 Tertò si perfectè adimpleas praecepta
 Christi, securitatem habes quasi intal-
 libilem salutis. *Bonum certamen cer-
 tavi Ego in reliquo, hoc est, in futuro, re-
 posita est mihi corona justitiae, quam
 reddet*

Eec e reddet

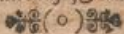
reddet mihi Dominus in illa die iustus
Judex. 2. Tim. 4. v. 7. atque hoc
 opponitur magno timori, quem habe-
 re necesse est in peccatis, ne repente
 precipites in infernum, quò illorum o-
 nus inclinat. Quodsi ergo etiam
 concederemus onus impositum à Chri-
 sto se ipso satis esse grave, ecce quam
 subito desinat esse grave, quando ap-
 penduntur tot comoda, quibus sub-
 levatur. at quomodo dici unquam
 potest Consilia Evangelica in se ipsis
 esse gravia, si etiam præceptis onus im-
 minuunt? Ideo dicunt Sancti ipsorum
 onus esse simile oneri alarum, quæ pri-
 mæ fronte videntur plurimum grava-
 turæ Aquilas, & aves prædatrixes, quæ
 habent tam vastas, & tamen ad eò non
 gravant, ut etiam promptiores faciant
 ad librandam corporum suorum mo-
 lem usque ad summos non alpium tan-
 tum sed nubium apices. Quid tu er-
 go ais, qui ad eò formidas onus ejusmo-
 di suscipere? scio te ad id ferendum
 non esse obligatum, unde Christus dixit:
Tollite jugum meum super vos. sed
 non dixit: *Tollite onus.* quia injunxit
 equidem omnibus præcepta, quæ sunt
 Jugum, sed nemini Consilia, quæ sunt
 onus superadditum jugo. Nihilominus
 quid refert te obligatum non esse?
 quando opus aliquod ingens affert lu-
 crum, quis ad ejus executionem obli-
 gationem expectat?

4. Considera id, quod ejus sequa-
 cibus maximè reddit suave Jugum
 Christi, & onus leve, haud dubie esse
 amorem, quo feruntur in Christum.

hic enim est effectus amoris, qui
 hemens est. facit, ut amantem non
 eiat, quod paritur pro amato, *Sermo*
Jacob pro Rachel septem annis, &
bantur illi pauci dies pro amato magno
rudine. Gen. 29. v. 20. Potest
 more quomodo diligi possit. *Mors*
 qui denique fit Dominus non
 austerus, sed iniquus, perfidus, cru-
 lentus, & proditorius, qui amantem
 ad eò malè credulis blanditur: pro
 illi potius adhaerere propensior
 rã natura, quæ te inclinat ad
 cupiditatibus tuis inordinatis, *Gen.*
 docet, hoc est ex amore propositi,
 autem amorem proprium neminem
 ferre tantum suavitatis, quantum
 amor Christi. tu forte in statu
 ritatem istam non capis: at
 sanctis, qui eam sunt experti.
 horum commutaret vel uno die
 illam corporis puritatem, suam
 pertatem, suæ jejunia, flagra,
 ipsos contemptus, ad eò molestiam
 omnibus, quæ polliceri ipsis
 Concupiscentia carnis, vel
 centia oculorum, vel suspensa
 magnifica? *Propter quod placeo*
infirmis meis, in contentione
necessitatibus, in persecutionibus,
gestis pro Christo. 2. Cor. 12. v. 15.
 in quo dicit Apostolus: *Placere*
 non in miraculis, non in appropria-
 bus, non in plausibus, non in
 Divina suæ Eloquentiæ, sed in
 tudine tribulationum, quas sustulit
 pro Christo. Verum id non
 pertis persuaderi potest. *Quid*
 illa possit

In ista tuo agere te oportet? Conare
amare Christum, quantum potes, &
tunc videbis, an cum auxilio aliqua lo-
cutione sit Christus, cum dixit sequacibus

fais suave futurum ipsorum humeris
jugum suum, & leve onus. *Jugum
meum suave est, & onus leve.*

XX.

Sagitta tua transeunt: vox tonitrui tui in rotas. Pl. 76. v. 19.

Confidera, quid sint cuncta illa
mala, quae in hac terra immittun-
tur nobis à Domino, omnes ærumnae,
omnia adversa, sunt tonidem sagittæ,
quas bene consideres, quas cælo jaculatur,
ut nos puniat, sive ut probet, sive
ut ostendat, ne ab illo profugiamus: sagit-
tæ enim neget, terribiles, sagittæ acerbæ,
sagittæ acutæ, sagittæ, quæ penetrant
periculis ad ebibendum non tantum
sagittam meliorem, sed & Spiritum
sanctum Domini in me sunt, quarum in-
iuriæ obicit Spiritum meum. Job. 6.
Denique sunt sagittæ transeun-
tes: *sagitta tua transeunt.* Moritur
ictus filius: ictus est transiens. tollit
honor: ictus est transiens: aufe-
rantur opes: ictus est transiens: con-
trahit in tribunal pronunciat senten-
tiam: ictus est transiens. *sagitta tua tran-
seunt.* Equid erit illud, quod nun-
quam transibit? vox erit horrenda,
quæ Christus inronabit in auribus pec-
catorum, cum extremo die eos à se a-
bandabit, dicetque iratus: *Discedite
a me maledicti in ignem æternum.* Hæc
est vox, quæ æternum resonabit in au-
ribus reproborum, æternum affliget,
æternum occurret, quin unquam ab
illa possint avertere animum: imò om-

ni tot sæculorum gyro quovis momen-
to tam vivam ejus speciem habebunt,
quasi tunc audirent ex ore Christi Ju-
dicis. adeoque non erit illa vox tran-
siens, uti sunt nostræ, sed erit vox stabi-
lis, vox firma, qualis est Divina, & licet
quadam effectus sui successione tran-
seat, ita transibit, ut transire nunquam
desinat, quia motu quodam perpetuo
insister illa semper Rotæ æternitatis, &
in corde Reproborum eundem cum
prima producer effectum. *Vox tonitru-
us in rotas.* Quis igitur fieri potest, ut
tantopere te perturbent mala tempo-
ralia, quæ transeunt instar sagittarum,
& consequenter vim non habent de-
nuò revertendi, & tamparum te mo-
veant æterna, quæ transeunt quidem,
sed quasi in circulum eundo semper,
& nunquam abeunt?

2. Confidera, quare vox illa, quæ
Christus pronunciat in Repobos
decretoriam damnationis sententiam,
dicatur *vox tonitruus*. tribus ex capiti-
bus sic vocatur. propter principium,
propter proprietatem, & propter effe-
ctum suum. I. ita vocatur propter
principium suum. enimverò numquid
nôsti, unde procedat vox propria toni-
trui? Procedit à victoria, quam deni-

Ecc e 2 que

